

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	แนวทางในการพัฒนาธุรกิจชุมชน สำหรับกลุ่มผู้ผลิตกระดาษจากใยสับปะรด บ้านทรายมูล ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวอุษา โสทรจิตร	
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาอาชีวศึกษา	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร. แสนย์ สายสุภลักษณ์	ประธานกรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์มนูญ สุติศา	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร. พศิน แดงจวง	กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พลสิทธิ์ สิทธิชมภู	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาธุรกิจชุมชน สำหรับกลุ่มผู้ผลิตกระดาษจากใยสับปะรด บ้านทรายมูล ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ในด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด และการให้การส่งเสริม สนับสนุน การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ ร่วมกับการบันทึกเสียง บันทึกภาพประกอบ และศึกษาจากเอกสาร กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 32 คน คือ สมาชิกกลุ่มผู้ผลิตกระดาษจากใยสับปะรด บ้านทรายมูล จำนวน 14 คน ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น จำนวน 5 คน นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญในเขตอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง จำนวน 8 คน และผู้บริโภครวม 5 คน

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ พบว่าสมาชิกกลุ่มแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามลักษณะการผลิตตามขั้นตอน คือ การหั่นใยสับปะรด การต้มใยสับปะรด การปั่นเนื้อเยื่อ การย้อมสี และการแกะหรือการทำให้เป็นแผ่นกระดาษ ส่วนงาน ด้านการตลาด การประชาสัมพันธ์ และการเงินบัญชี ยังไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง แต่ส่วนใหญ่จะมีเลขานุการกลุ่มเป็นผู้รับผิดชอบ จึงควรจัดระบบการบริหารจัดการ โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนครอบคลุมทุกด้าน ตามลักษณะงาน และความรู้ความสามารถของสมาชิก

การจัดการทางด้านการตลาด พบว่าการจัดการทางด้านการตลาดของกลุ่ม ยังขาดนักการตลาด หรือผู้ที่ทำหน้าที่ทางด้านการตลาด แต่มีเจ้าหน้าที่ในภาครัฐบาลเป็นผู้ประสาน ติดต่อ ลูกค้า หรือตลาดหลัก ๆ ของกลุ่มมี 3 ราย การติดต่อซื้อขาย ติดต่อทางโทรศัพท์ผ่านทางผู้ใหญ่บ้าน และเลขานุการกลุ่ม ลูกค้าสั่งซื้อครั้งละมาก ๆ จำนวนที่ซื้อประมาณ 1,000 – 5,000 แผ่น/เดือน เพื่อนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ และจำหน่ายในรูปกระดาษแผ่น เพื่อส่งออกไปจำหน่ายในต่างประเทศ จึงควรต้องปลูกฝังความคิดในด้านการตลาด โดยนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้นำชุมชน กลุ่มควรสำรวจตลาด เพื่อหาข้อมูลความต้องการของตลาดหรือผู้บริโภค และนำข้อมูลมาวางแผนการผลิตให้สอดคล้องหรือตรงกับความต้องการ รวมถึงต้องมีการประชาสัมพันธ์ไปควบคู่กัน โดยประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับจังหวัด ทั้งภาครัฐบาล และเอกชน เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบ และรู้จักผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ซึ่งสามารถขยายตลาดไปสู่ลูกค้ารายย่อยได้เพิ่มขึ้น

ทางด้านการส่งเสริม สนับสนุน พบว่ากลุ่มได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานในภาครัฐบาล และเอกชน ผู้นำชุมชน จำนวนมาก ซึ่งมี พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด พัฒนาการอำเภอเมืองลำปาง กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สหกรณ์ส่งเสริมผู้ปลูกสับปะรด หอการค้าจังหวัดลำปาง สถาบันการศึกษาในจังหวัดลำปาง บัณฑิตกองทุนหมู่บ้าน การให้การส่งเสริม สนับสนุนดังกล่าวควรจะทำแผนงาน หรือ โครงการ ประสานแผนความร่วมมือร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

Thesis Title Guidelines on Community Enterprise Development for Pineapple Fiber Paper Production Group at Ban Sai Moon Village, Ban Sa-det Sub-district, Mueang Lampang District, Lampang Province

Author Ms. U-sa Sotoranjit

M.Ed. Vocational Education

Examining Committee

Lect. Dr. San Saisuphaluck	Chairman
Asst. Prof. Manoon Sutika	Member
Assoc. Prof. Dr. Phasina Tangchuang	Member
Asst. Prof. Palasit Sittichompoo	Member

Abstract

This research aimed to search guidelines for developing the community enterprise of the pineapple fiber paper production group at Ban Sai Moon Village, Ban Sa-det Sub-district, Mueang Lampang District, Lampang Province in the areas of the management, marketing, and supporting. Data were collected by interviewing accompanied with an audio-tape recorder and a camera. Document search was also used for collecting data. The interview was conducted with 32 subjects consisting of 14 members of pineapple fiber paper production group, 5 community leaders, 8 experts concerning the pineapple fiber paper enterprise in Mueang Lampang District and 5 consumers who bought the paper product.

The results of this research were as follows:

As for the management aspect, the group members among themselves shared responsibility for each step of the paper production tasks. The tasks were chopping pineapple leave, boiling the chopped leave, spinning fiber, dyeing, and sheeting the paper. On the aspects of marketing, product promotion and accounting, yet no personnel took responsibility for. Most of the time it fell

into the responsibility of the group secretary. These tasks should be assigned to someone who had skills and knowledge in particular area.

For the marketing management, it was found that the group still did not have a marketing personnel or someone who was expertise to do the marketing job. The personnel from the government sector was a coordinator to contact their customers and paper market. The customers contacted the group by calling through the village head and the secretary. They ordered the paper about 1,000 to 5,000 sheets a month. The paper was sold in the area the customers lived and some was processed into a new product. Moreover, some lots were exported to abroad. Therefore, it needed to train the paper producers to be concern with the market system. The training could be conducted by the knowledgeable person, experts or the community leaders. The group should study or survey the markets in order to search the needs of the markets as well as customers and to get the useful information for planning that related to or suited for those needs. In addition, the promotion should be included in the plan by coordinating with various organizations in Lampang province, both government and private sectors. Information about the paper product should be informed to the public the more people would buy this product.

As for the supporting; it was found that the group was received help from the government and private organizations as well as community leaders. Those people who supported the group were the Provincial commerce, the Provincial Industry, District Developing Agent of Mueang Lampang District, the Department of Industrial Promotion, the Co-operative for Pineapple Grower Promotion, the Chamber of Lampang Commerce, the Educational Institutes in Lampang, and Graduated officer for the village investment. These supports should be applied for planning plans and project. Finally, the plans and projects created by those organizations should be continuously coordinate with each other.